

Yeniden Değerleme

7571 Sayılı Kanun ile Vergi Usul Kanununa Eklenen Geçici 37. Madde uyarınca; **2025** hesap dönemi ile geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere **2026 ve 2027** hesap dönemlerinde (kendilerine özel hesap dönemi tayin edilenlerde 2026, 2027 ve 2028 yılında biten hesap dönemleri itibarıyla) **mali tablolar enflasyon düzeltmesine tabi tutulmayacaktır.**

Enflasyon düzeltmesi yapılmayacağı belirtilen dönemlerde isteğe bağlı olarak VUK Mükerrer 298 inci maddenin (Ç) fıkrası uyarınca **Amortisman Tabi İktisadi Kıymetler Yeniden Değerlemeye tabi tutulabilecektir.**

İsteğe bağlı bu değerlendirme her geçici vergi dönemlerinde bir önceki yıl bilançosunda kayıtlı değerle dikkate alınarak yapılabilecektir. **Hesap dönemi içinde aktifte giren kıymetler için aktifte girdiği hesap döneminde değerlendirme yapılmayacaktır** (örneğin bu yıl yapılacak değerlemede bu yıl alınanlar değerlendirilmeyecektir). Uygulamaya enflasyon muhasebesine tekrar geçilirse son verilecektir.

Bu değerlendirme sonrasında oluşan değer artış kazançları sermayeye ilave edilebilecektir. Sermayeye ilave edilmeyen fonlar, değerlendirme yapılan iktisadi kıymetin satılması halinde birikmiş amortisman gibi değerlendirilerek kar yazılacaktır. **Pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutarının, sermayeye ilave edilme dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen kısmı, bu işlemin yapıldığı dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksizin bu dönemde gelir veya kurumlar vergisine tabi tutulacaktır.**

Yapılacak yeniden değerlendirme için ekli tablo kullanılabilir (Ek:1). Bununla birlikte değerlendirme yapacak tüm firmalara enflasyon muhasebesine de uyumlu amortisman programı almalarını ya da mevcut programlarını güncellemelerini öneriyoruz. Excel’de takip hata yapılmasına sebep olabiliyor.

Değerleme sırasında önceki hesap dönemlerinde ayrılması gerektiği halde ayrılmamış amortismanlar ayrılmış gibi kabul edilecektir. Bu nedenle değerlendirme öncesinde amortismanların her yıl ayrılıp ayrılmadığı kontrol edilmelidir. (Ekli tabloya kontrol sütünü eklenmiştir). Ekteki tabloda ayrılmamış amortismanlar ayrılmış kabul edilerek yeniden değerlendirme değer artış fonu hesaplanmaktadır.

Amortisman tabi iktisadi kıymetin maliyet bedeline eklenmiş (iktisadi kıymetlerin aktifleştirildiği hesap dönemine ilişkin olanlar hariç) kur farkları ve kredi faizleri ile bunlara isabet eden amortismanlar yeniden değerlendirme kapsamına girmemekte olup değerlemeye esas değerlerin tespitinde söz konusu kur farkları ve kredi faizleri ile bunlara isabet eden amortismanlar tenzil edilecektir.

Dileyen mükellefler bilançolarında kayıtlı iktisadi kıymetlerini ilgili dönemde yeniden değerlemeye tabi tutmayabilir.

Yeniden değerlemeye tabi tutulabilen iktisadi kıymetlerin tamamı veya bir kısmı için yeniden değerleme uygulamasından yararlanılabilir. Aynı hesap dönemi içerisinde; geçici vergi dönemlerinin hiçbirinde ya da herhangi bir veya daha fazla geçici vergi dönemlerinde yeniden değerleme yapılmaması, sonraki geçici vergi döneminde veya ilgili hesap dönemi sonunda yeniden değerleme yapılmasına engel teşkil etmez.

Amortismanına tabi olup faydalı ömür süresini tamamlayan iktisadi kıymetler yeniden değerlemeye tabi tutulabilir. Ama hiçbir vergisel avantaj sağlamayacaktır. Bu nedenle önermiyoruz.

2025 yılı dördüncü geçici vergi döneminde uygulanacak yeniden değerleme oranı % 25,49 (yüzde yirmi beş virgöl kırk dokuz) olarak tespit edilmiştir.

Yeniden değerleme kayıtları değerleme yapılacak geçici vergi döneminin son günü itibariyle yapılmalıdır.

Yeniden değerleme neticesinde iktisadi kıymetlerin değerinde meydana gelen değer artışı, yeniden değerlemeye tabi tutulan **iktisadi kıymetlerin her birine isabet eden değer artışı ayrıntılı olarak görünecek şekilde, bilançonun pasifinde özel bir fon hesabında gösterilir.**

İktisadi kıymetlerini yeniden değerlemeye tabi tutan mükellefler bu kıymetlerini, yeniden değerleme sonrasında bulunan değerleri üzerinden amortismanına tabi tutmaya devam ederler. Yeniden değerlemeye tabi tutulanların her birine isabet eden değer artışları ile bunların hesap şekilleri **amortisman kayıtlarında ayrıntılı olarak gösterilir. Yani VUK 189 uyarınca tutulması zorunlu olan amortisman kayıtlarının/listelerinin en az ekli tablodaki bilgileri içermesi şarttır. (*)**

(*) VUK Madde 189 Envanterde Amortisman Kayıtları

Üzerinden amortisman yapılan kıymetler ve bunların amortismanları aşağıda yazılı şekillerden herhangi biri ile gösterilir:

1. Envanter defterinin ayrı bir yerinde;
2. Özel bir amortisman defterinde;
3. Amortisman listelerinde.

Amortisman kayıtları, amortismanına başlandığı tarihten itibaren her yılın amortismanı ayrı ayrı gösterilmek şartı ile birbirine bağlanır. İşletmeye yeniden giren iktisadi kıymetlerle bunların amortismanlarının evvelki yıllara ait kayıtlarda devam ettirilmesi caizdir.

Amortisman defteri veya listelerinin kayıtları envanter kaydı hükmündendir. Yukarıdaki esaslara göre kayıtlarda gösterilen iktisadi kıymetlere ait değerler envanter defterine toplu olarak geçirilebilir.

Saygılarımızla.

Beta Yeminli Mali Müşavirlik Ltd. Şti.

